

ciutat d'ideals

Visitant un balneari exclusiu

Andreu Loncà

Enguany, la catorzena trobada d'escriptors als Pirineus va esdevenir-se a Panticosa, a la vall de Tena, a "l'Alto Galligo". Imagineu una visita a la vila guiats per una bibliotecària que és tot un personatge i, al vespre, lectura amb la dosi correcta d'emoció. Els amables escriptors aragonesos van programar una excursió als ibones d'Urdicuso, en què vam suar (més o menys) agradablement la cansalada per ascendir pel vessant de la muntanya fins als estanys. L'indret és preciós: mereix bones caminades i protecció solar ultra. Potser el més sorprenent va esdevenir-se a la tarda quan, havent dinat com reis, visitàrem les instal·lacions dels nous banys de Panticosa Resort, dels quals s'estan enllestint les obres. Imaginàvem un balneari del dinou i vam topar amb el present que vol tirar-ho tot a terra. Entre el grup dels escriptors i els representants de l'empresa que ens ensenyaren les noves instal·lacions termals hi havia una notòria desharmonia sobretot en tres aspectes claus: Un, per a molts, els vells

banys s'havien de restaurar o mantenir atès que tenien un valor artístic; dos, s'havia de facilitar l'accés als excursionistes i a la gent del país, i tres, el model del balneari era tan "exclusiu", tan de luxe i d'un preu tan alt que, en la pràctica, només hi podien anar els rics. La classe mitjana n'era exclosa. És clar que l'estilet, la manera de moure's, de xerrar, l'abús de tant de poder i diner invertit allí eren elements col·laterals que feien una miqueteta de nosa. Naturalment, al llarg de la visita tothom va intentar ser prou educat i, en tot cas, algú va ser un pèl mordaç citant la venerable mort d'Ofèlia davant les explicacions d'una banyera d'hidromassatges amb pètals de rosa. Fet i fet, es va notar aquesta desharmonia en la impossibilitat d'establir un debat clar: l'empresa mostrava les gràcies d'aquest "model exclusiu" com una mena de panacea increïble i els escriptors miraven i rondinaven. Em sembla que els fets són aquests: l'empresa presenta un model exclusiu que xoca amb els interessos de certa gent del país. "S'han venut la vall, l'aigua i pràcticament la

muntanya", diuen. Ara bé, al vespre enraonant amb el cordial alcalde de Panticosa, en un sopar lleuger, a peu dret, ens explicava com en aquella vila es debaten entre els 800 habitants habituals —pocs, segons el seu parer— i els 8.000 de la temporada alta de turisme. Volien assentar gent al territori i els semblava que el balneari era un bon recurs econòmic per a la comarca. De més a més, l'alcalde era sensible a la cultura i això ja és un gran què. A mi em pareix que el model del balneari és massa luxós, massa exclusiu, fred i hauria de tenir en compte certs detalls com l'accessibilitat a la vall per als "motxileros" i la gent que hi viu. L'estil arquitectònic és molt urbà i de gust peculiar. S'ha fet tabula rasa amb el passat: només s'ha conservat la façana i la casa del rellotge, que és patrimoni artístic. En tot cas, com que la finalitat és que els escriptors escriguin sobre aquesta societat, ja estic esperant amb candeletes quines narracions escriuran Màrius Serra, Hèctor Moret o Anchel Conte, sobre el balneari del segle XXI i la vall de Tena. I vostès què en pensen?